

Kansen en oplossingen in de Amazone

Het aantonen van de economische waarde van duurzaam beheerde bossen buiten beschermde gebieden is van groot belang voor het behoud van de Amazone. Doel van dit boek is om bij te dragen aan de bescherming van het Amazonegebied door het delen van kennis en ervaring aangaande de ontwikkeling en marketing van duurzame mainstream producten uit de Amazone. Het is een pleidooi om de kansen te grijpen die daar aanwezig zijn en om bij te dragen aan levensvatbare oplossingen die kunnen leiden tot een duurzame boseconomie.

Ministers uit landen van het Amazonegebied, ondernemers, consultants en leiders van internationale organisaties en NGOs hebben bijgedragen aan deze publicatie. Zij delen hun zienswijze aangaande de waarde van duurzame Amazoneproducten en een nieuwe trend die zich aftekent: het betalen voor *eco-services* van de Amazone.

WAARDE Het Amazonegebied gaat ons allen aan. Of we daar nu zelf wonen of aan de andere kant van de wereld, de Amazone is van onschatbare waarde voor de hele mensheid.

Het Amazonegebied is een van de grootste zoetwaterreservoirs in de hele wereld.

De regenwouden van de Amazone spelen een belangrijke rol bij de klimaatsomstandigheden in Zuid-Amerika en in de rest van de wereld. De regenwouden creëren rivieren in de lucht die regen brengen naar landbouwgebieden, ze slaan kooldioxide op en geven er schone lucht voor terug.

In de Amazone groeien medicinale planten. Heel veel planten in het uitgestrekte Amazonegebied zijn nog niet geclassificeerd. Het is niet ondenkbaar dat een van de nu nog onbekende plantensoorten een geneesmiddel tegen aids bevat.

Dit zijn tastbare waarden van het Amazonegebied. Maar de regenwouden vertegenwoordigen ook andere, niet-tastbare en onvervangbare waarden: in sociale zin, in culturele zin en in termen van biodiversiteit.

In het Amazonegebied leven honderden inheemse volkeren. De Amazone is een schatkamer van biodiversiteit. Vandaag de dag zijn er 40.000 plantensoorten, 1294 soorten vogels, 427 zoogdieren, 378 soorten reptielen, 427 soorten

amfibieën en zeker 3000 soorten vis wetenschappelijk geïdentificeerd in het Amazone rivierbekken.

De Amazone verschaft talloze natuurlijke ingrediënten van hoge kwaliteit en producten van biodiversiteit.

De eerste generatie duurzame en gecertificeerde, *mainstream* consumentenproducten, wordt inmiddels geleverd vanuit het Amazonegebied. Daaronder zijn energiedranken, snacks, chocolade, voedsel dressings, voedsel supplementen, lichaamsverzorgingsproducten, cosmetica, aromatische oliën, medicijnen, keukengerei, meubilair, schoenen en modieuze rubberen tassen. Oro Verde, het groene goud, dat wordt verkregen op een verantwoorde, duurzame manier uit tropisch bos in Colombia, is een aansprekend voorbeeld van nieuwe standaarden voor Amazoneproducten.

U vindt deze producten in *Amazon Your Business*, de eerste internationale gids voor duurzame Amazone-producten uit alle Amazonelanden: Brazilië, Bolivia, Peru, Ecuador, Colombia, Venezuela, Guyana en Suriname.

Maar laten we eerst een stap terug doen en kijken naar het grote geheel.

BUFFERZONES Het in stand houden van de regenwouden van de Amazone betekent in de eerste plaats dat grote delen strikt moeten worden beschermd tegen iedere soort van moderne economische activiteit. Strikt beschermde gebieden hebben bufferzones nodig om economische druk te kunnen weerstaan. Duurzaam beheer van bufferzones is daarom minstens zo belangrijk als strikte bescherming. Als kan worden aangetoond dat duurzaam en gecertificeerd bosbeheer evenveel – of beter nog – *meer* waarde heeft dan bossen omhakken, dan zou dat stap voor stap de ontbossing kunnen helpen stoppen. Duurzaam bosbeheer met gebruik van FSC-principes en FSC-criteria is een van de middelen om dit te bereiken.

De bescherming van regenwouden in de Amazone aan de ene kant, en het bevorderen van duurzame economische ontwikkeling aan de andere kant, betekent dat niet-duurzame houtkap terzijde kan en moet worden geschoven.

In plaats daarvan zullen duurzame, vernieuwende, goed doordachte en gecertificeerde kwaliteitsproducten een centrale plaats innemen.

Een nieuwe trend tekent zich af, waarbij steden, bedrijven en regeringen zullen gaan betalen voor de *eco-services* die ze ontvangen van de natuur. De betekenis van belangrijke *eco-services*, zoals het verschaffen van zoet water, schone lucht, de bijdrage aan het stabiliseren van het klimaat en de unieke hoeveelheid biologische en genetische diversiteit, is in feite onbetaalbaar.

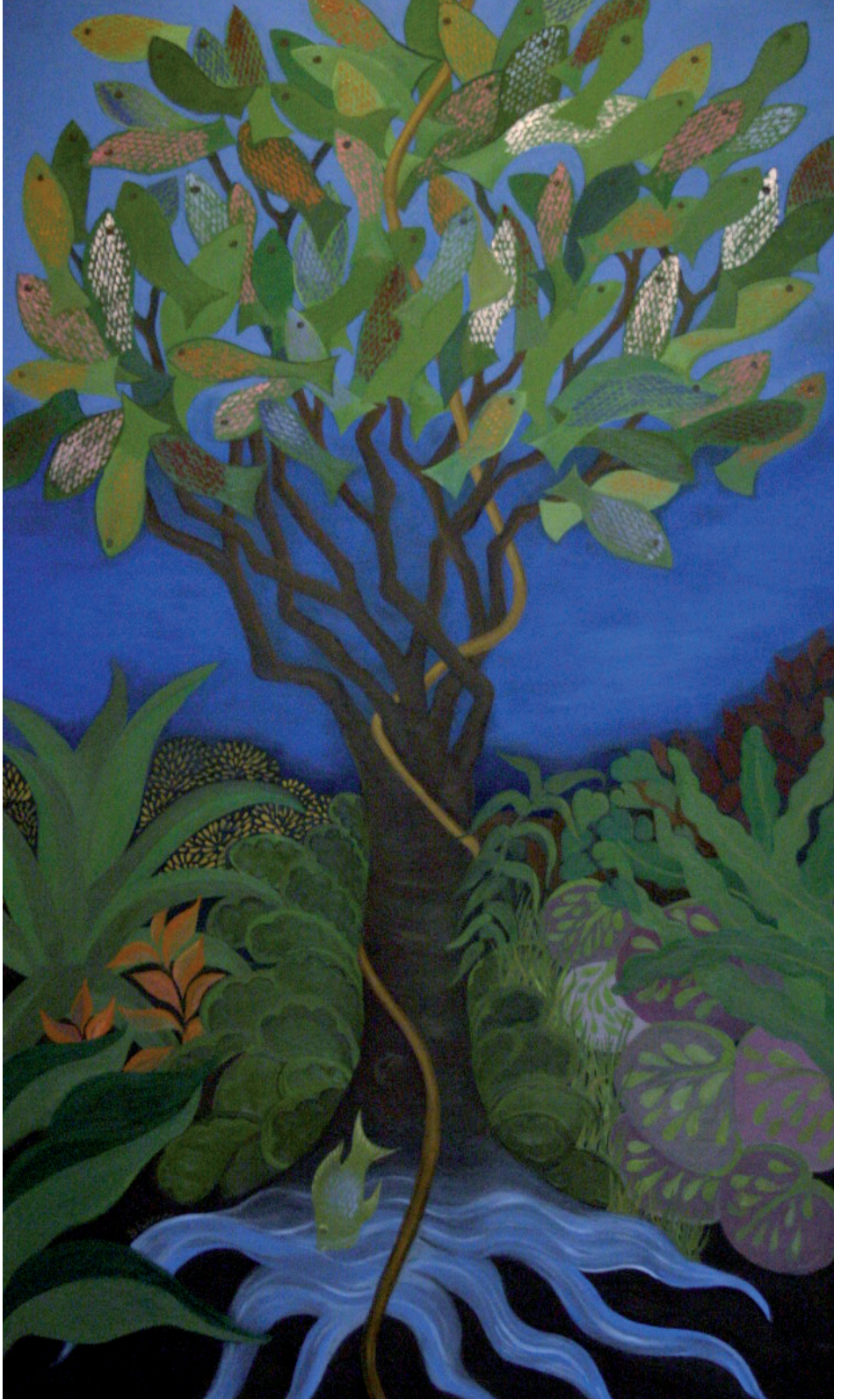
Michael Jenkins van de NGO Forest Trends in Washington D.C. en Victor de Lange van Crem Consultants in Amsterdam gaan in dit boek dieper in op deze nieuwe trend in wording.

Dat doen ook minister Marina Silva van Brazilië, onderminister Claudia Mora van Colombia en minister Nicia Marina Maldonado van Venezuela. Zij vertellen wat hun landen aan investeerders hebben te bieden

Amazon Your Business bevat interviews met pionierende ondernemers die in verafgelegen gebieden in het Amazone regenwoud bedrijven zijn gestart. Er komen ook CEOs aan het woord die internationale ondernemingen sturen in de richting van vernieuwing en duurzaamheid. De definities van duurzaamheid verschillen overigens van ondernemer tot ondernemer.

CERTIFICERING Vanwege de nogal verschillende interpretaties van het begrip ‘duurzaamheid’, is het lastig om statistieken te vinden over de handel in duurzame producten. Alle betrokkenen zijn het er wel over eens dat een bepaalde vorm van certificering van de activiteiten nodig is om aan klanten te kunnen garanderen dat het kopen van producten werkelijk bijdraagt aan natuurbescherming en aan armoedebestrijding.

Vele duizenden mensen die in de regenwouden leven, profiteren al van het pionierswerk van ondernemers. Honderdduizenden hectaren Amazoneregenwoud worden al op een duurzame manier beheerd, met steun van bosgemeenschappen die over waardevolle kennis van het bos beschikken.

Shirma Guayasamin
(1957), Quito, Ecuador

Rik Kutsch Lojenga is een van de vormgevers van de Union for Ethical BioTrade (UEBT) die in mei 2007 werd gelanceerd. De UEBT brengt organisaties samen uit verschillende sectoren van de wereldgemeenschap die werken op het terrein van inheemse biodiversiteit. Kutsch Lojenga zet de strategie uiteen.

Inheemse gemeenschappen in de Amazone regenwouden van Colombia beschouwen zichzelf als een integraal onderdeel van hun omgeving. Dat contrasteert nogal met de manier waarop de meeste mensen in het Westen hun leefomgeving beschouwen: als object. In dit boek leest u er meer over.

Leiders van de Amazon Cooperation Treaty Organization (ACTO), Both ENDS, Conservation International, Hivos, Stichting Pequeno, Solidaridad, het Wereld Natuur Fonds en UNCTAD delen hun visie op de Amazone en de toekomst. Hun zienswijzen maken duidelijk dat in de Amazone – net als elders – natuurbescherming, ontwikkelingssamenwerking, armoedebestrijding, industrie, nationale en internationale belangen allemaal met elkaar zijn verbonden – plaatselijk en wereldwijd.

TRENDS Een belangrijke reden om dit boek te maken was duurzame, niet-hout bosproducten uit het Amazonegebied in de schijnwerpers te zetten. Tot nu toe waren de meeste van deze producten buiten de Amazone nogal onbekend en bleef de verkoop over het algemeen beperkt tot nichemarkten. Dit gaat veranderen, een aantal producten staat op het punt door te breken naar *mainstream* markten.

De onzichtbare kwaliteit van het product neemt aan belang toe bij de overwegingen die mensen hebben bij kopen of niet kopen, omdat ze waarde hechten aan ‘het verhaal achter het product’. Als bewuste consumenten willen ze producten kopen die het milieu weinig schade berokkenen, waarvan de productieprocessen getuigen van respect voor mensenrechten, en die eerlijke opbrengsten genereren voor de mensen die aan het begin van de productieketen staan. Consultant Jan Oosterwijk zet uiteen hoe het samengaan van drie kwaliteitsdimensies – functioneel, esthetisch en onzichtbaar – een ‘gewoon’

kwaliteitsproduct kan veranderen in een product van superieure kwaliteit.

Een aantal significante, internationale trends zijn:

- Steeds meer consumenten willen authentieke producten.
- Toenemende oproepen wereldwijd om armoede uit te bannen.
- Toenemende druk om natuur te beschermen en te behouden.
- Bezorgdheid onder leiders van ondernemingen over de afname van natuurlijke hulpbronnen.
- Toenemende nadruk op transparantie in de zakenwereld.
- Toenemende invloed van ideeën over maatschappelijk verantwoord ondernemen en sociale verantwoordelijkheid.
- Een toenemend aantal multinationals en grote commerciële supermarktketens, zoals Whole Foods Market en Woolworth, die duurzame producten in toenemende hoeveelheden aanbieden - en verkopen.

UITNODIGING *Amazon Your Business* is een uitnodiging aan zakenmannen en zakenvrouwen, investeerders, politici, ambtenaren en consumenten in Nederland en in de wereld om bij te dragen aan de bescherming van het regenwoud van de Amazone: door investeringen en handel, door het vereenvoudigen van markttoegang en door het kopen van duurzame, gecertificeerde producten uit het Amazonegebied.

Meindert Brouwer

Bunnik, juni 2007